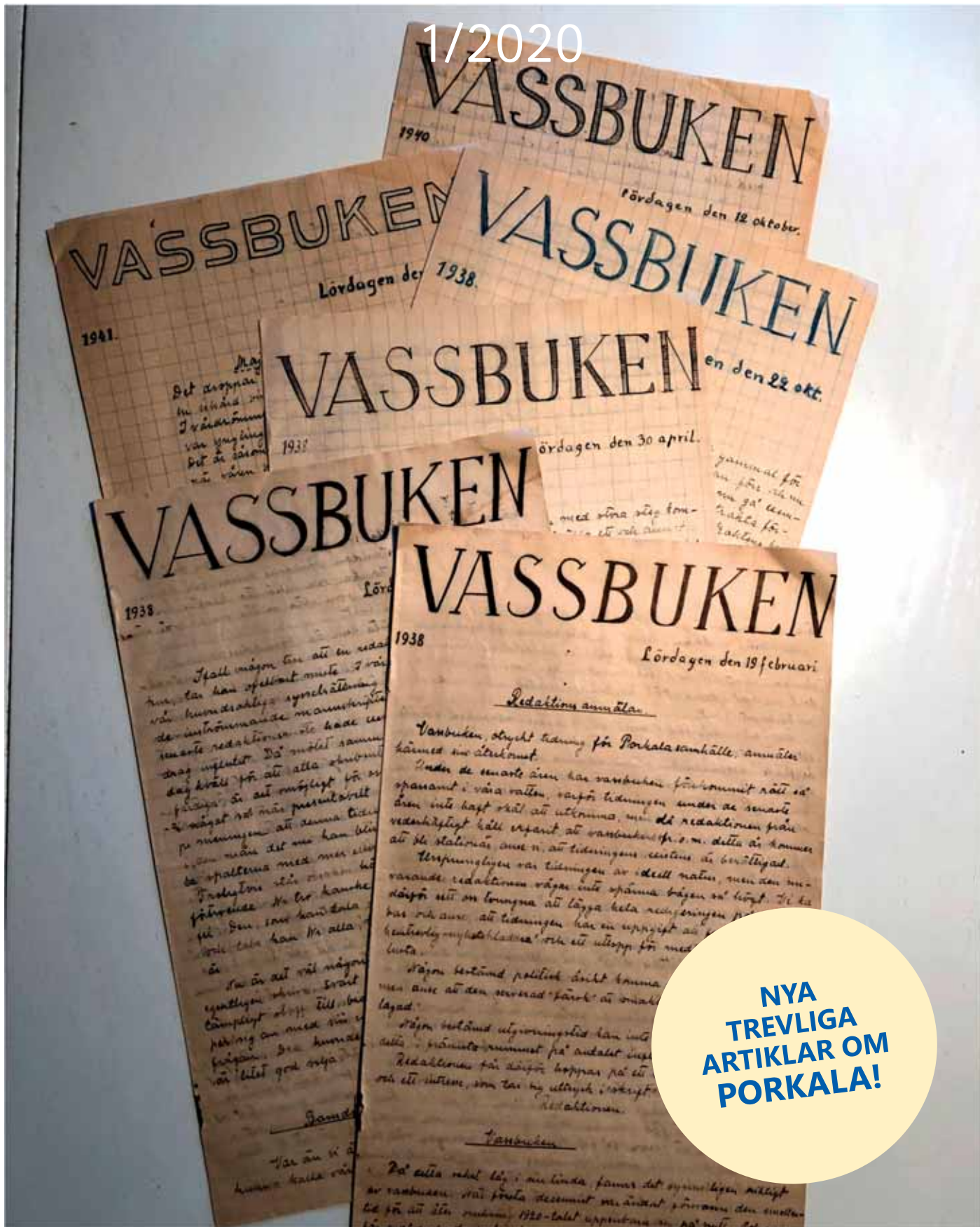

VASSBUKEN

1/2020

PORKALA UNGDOMSFÖRENING R.F.
VINTER- OCH VÅRNUMMER

Styrelsen

Ordförande:

Gun Weckman

tel: 050 487 2238

epost: gun.weckman@gmail.com

Viceordförande:

Anita Löfgren

tel: 050 562 5413

epost: anita.lofgren1@icloud.com

Sekreterare

Agneta Brenner

tel: 050 3571 418

epost: agneta.brenner@gmail.com

Kassör:

Susanna Holm

050 4273 526

epost: holm.sussi@gmail.com

Ledamot:

Magdalena Häggström

tel: 040 505 3762

Ledamot:

Annika Niemimaa

tel: 040 757 8169

Ledamot:

Erik Uddström

040 5868 645

Rigårdsnäs

Intendent (uthyrning):

Jyrki Tolvanen

Tel: 0500 608 354

epost: juraustolvanen@gmail.com

Adress:

Porkalavägen 1710

02480 Kyrkslätt

www.porkalauf.fi

Bankkonto

Aktia IBAN FI 8440 5520 4000 1580,

BIC HELSFIHH

Vassbuken 1/2020

Utgivningsdatum: 12.2.2020

Ansvarig utgivare: Styrelsen

Layout, redaktion: Patrick Eriksson

Fotografier: Erik Uddström, Gun Weckman, Maje Welin, Patrick Eriksson m.fl.

Pärbilden: Vassbuken från åren 1938-40

KÄRA PUF-MEDLEMMAR!

God Fortsättning på året! Jag skrev första versionen av denna ledare till Vassbuken I slutet av november och vi hade för avsikt att skicka ut en tidning lämpligt till julen. MEN... sedan kom poststrejken emot och vi beslöt att vänta med utskickningen. Så nu har vi början av februari och alla går och väntar på att vintern äntligen skall komma igång. I väntan på den passar det ju bra att reflektera över sommaren 2019.

Det känns skönt att konstatera att det också ifjol var en glädjande aktiv sommar 2019 i PUFens tecken. Förutom våra evenemang har det också hänt en hel massa kring förbättring av faciliteterna på vårt kära Rigårdsnäs. Sommarens väder var ju strålande och det förgyllde stämningen under evenemangen börjande från musikgruppen Pihasoittajats konsert som invigde sommarsäsongen.

PUFens traditionella sommarfest i slutet av juni blev en verklig publik-succé. Arne Alligator charmade igen både stora och små.

I fjol hade vi två olika teatergrupper på plats. Teater Rampfeber inledde med den djupfilosofiska pjäsen Eftermiddag och Skärgårdsteatern, som gjorde comeback på Rigårdsnäs i år, framförde den fartfyllda barnpjäsen Jakob Dunderskagg. Sällan har det hörts så många hjärtliga skratt av barn som under den föreställningen.

Och det var igen trevligt att avrunda sommaren med Konsthappeningen med konstnärerna Erik Uddströms och Pentti Aaltonens fina foton och roliga tavlor. De trevliga musikframförandena på lördagen och söndagen av Patrick Eriksson och Pentti Hildén var välbesökta även i år.

Fjölåret avrundades med "Julmys" som blev en härligt varm tillställning med gröt, glögg, kaffe med jultårter och ett ivrigt sjungande av klassiska gamla julsånger. Bl.a. jättefina pepparkakshus, skärgårdsbröd och hemstickade sockor hade strålande åtgång..Det var roligt för medlemmarna att få träffas och önska varandra en God Jul.

Bryggans hylla, d.v.s. trappsteg, gjordes som talkoarbete på våren. På fastighetssidan reparerades föreningshusets takrännor, och det har skett både förbättring och uppfräschning av utedasset och installation av ett nytt avloppssystem för husets köksavlopp. Föreningen satsar också på tillgänglighet för besökarna och det mittersta dasset är nu tillsatt och inrett också för rullstolsbundna besökare. Dessutom har arbetet med byggandet av en inva-ramp från Porkalavägen till husets framsida påbörjats. Arbetet fortsätter under inkommande vår.

Som vi tidigare har nämnt så har vi ett stort behov av, och en stor önskan, att få med flera medlemmar i den aktiva verksamheten. Nu är det för det mesta "*the usual suspects*" d.v.s. samma personer som ställer upp och hjälper vid evenemangen och våra talkotillfällen. Det ser kanske ut som att vi "lagt vantarna" på jobben, men vi önskar faktiskt innerligt att andra intresserade medlemmar meddelar om de vill ställa upp, jobb finns, och det är oftast en härlig stämning då vi jobbar tillsammans för att allting skall gå smidigt. Så kom gärna med!

Jag vill önska er alla en fin vintersäsong och hoppas att ni klär er varmt och håller er friska!

Gun

*Det vankar mot jul!
Tre generationer i julstök.*

Kallbådan är en av våra ståtligaste fyrar, nu får vi en bok om den!

12 km till Porkkala? Bild: Kyrksläotts nyheter

Kallbådan fyller 100 år - bok på kommande

Suomen Majakkaseura - Finlands Fyrsällskap ger ut en bok om fyrarna Rönnskär och Kallbådan under sommaren 2020, då Kallbådan fyller jämna 100 år och det samtidigt har gått 220 år sedan Rönnskärs fyr togs i bruk. Fyrsällskapet har givit ut en bok om Gustavsvärns fyr och fortifikationer 2018 och den nu planerade boken bildar en fortsättning på serien. För mera info, kontakta **Jyrki Olkinuora**, telefon 0400 587 907 eller per epost adress jyrki.olkinuora@fimnet.fi.

Porkalavägen reparerad - halvvägs

I somras blev alla Porkalabor positivt överraskade, när staten förbluffande snabbt reparerade Porkalavägen på avsnittet mellan Tolls och Friggesby. Nu är asfalten sammetslen och vägen verkar bredare än tidigare, men kör försiktigt och öka inte farten bara för att det är lättare att köra! Hjortarna och älgarna springer omkring och många hjortkrokar har redan bucklat till bilarna.

Tyvärr blev ju inte hela vägen reparerad, men fint att ändå få de värsta groparna fyllda. Någon information om när det andra avsnittet repareras finns inte ännu.

Oklart läge för Porkala Marin

Kyrksläotts kommun sökte i höstas ny entreprenör för butiken, gästhamnen och restaurangen i Dragesviken. I skrivande stund har vi endast information om att fyra olika intressenter har givit anbud och är villiga att ta över. Enligt uppgift är Bryggans tidigare restauratör Martin Granberg en av dem.

Beslutet torde komma till offentlighet någon gång i februari-mars och kommunen räknar på så sätt med att verksamheten vid Porkala Marin och restaurang Bryggan skall kunna fortsätta redan inkommande sommar.

Vem hämtade de fina gamla exemplaren av Vassbuken?

I vimlet och villervallan glömde ordföranden bort vem som hämtade de gamla handskrivna exemplaren Vassbuken förra sommarn.

Kära donator, hör av dig till sekreterare **Agneta Brenner** telefon 050 3571 418 eller **Patrick Eriksson** tel: 0500 447 147.

Föreningen tackar för den trevliga och värdefulla donationen!

Har någon annan medlem kvar gamla exemplar av VASSBUKEN ute på sommarvillan eller på annat håll? Hör i så fall av er till oss, de har stort historiskt värde för föreningens kommande historieskrivning!

Vem hämtade de fina gamla Vassbuksexemplaren?

Följ oss på
www.porkalauf.fi
Vi är också på
Facebook!

Hjälptill med att restaurera och förbättra vårt fina Rigårdsnäs!
Frivilliga donationer tas emot med stor tacksamhet!

Pihasoittajat inledde säsongen

Sommarens musik- och kulturprogram inleddes lördagen den 8 juni med en "come back" av **Pihasoittajat** på danslaven. Den välsjungande musikgruppen är ju känd för sin irländskt influerade musik och Eurovisionslåten Viulu-ukko (1975). Publiken kände igen många av låtarna från året tidigare. Det blev en glad och musikalisk lördagseftermiddag på Rigårdsnäs.

Pihasoittajat på Rigårdsnäs.

Sommarfesten den 29 juni - en fest som räknades!

Vädret var strålande under hela dagen och stor uppslutning till sommarfesten detta år. Alla gäster var på gott humör. **Arne Alligator och Djungeltrumman** uppträdde och trollband barn i alla åldrar som dansade och sjöng med av hjärtats lust. I år provade vi på att i stället för laxsoppa bjuda på hotdogs och det mottogs väl av de flesta besökarna, särskilt barnfamiljerna. Våfflorna såldes slut som vanligt och kaffe och lotterilotterna gick bra åt.

Stövelkastningen var i år öppen för alla och såväl små som stora barn och föräldrar deltog ivrigt i den.

Det var härligt mingel och många hann träffas och trivas ihop, precis som det skall vara när det är som bäst!

Till höger: Arne Alligator i full fart.

Nedan: Stiligt stilprov beundras i den populära stövelkastningen.

Nedan till höger: Sommarfesten var välbesökt i det strålande solskenet.

Danslaven var fullsatt med glada och dansande barn när Arne Alligator uppträdde. Kön till våfflor tog inte slut förrän också våfflor var det.

"Eftermiddag" med Rampfeber

Årets gästspel, "Eftermiddag", på Rigårdsnäs med **Rampfeber** var skriven av **Susanne Ringell** och regisserad av **Marc Svahnström**

I pjäsen fick vi i publiken följa med till ett uselt hotell vid en havsstrand i ett hett Afrika där två kvinnliga turister som är väninnor gång på gång försöker föra en dialog med varandra. Men de hamnade oftast i inre monologer med sig själva och analyserade sina rädslor, fördomar och otillräcklighet. De blev hela tiden avbrutna av en manlig semesterförstörare som gnällde och klagade på allting.

Pjäsens innehåll var kanske inte så lättsmält men skådespelarna **Carola Åkerlund** och **Kia Lundberg** som väninnorna och **Stephan Grimm** som den störande mannen lyckades väl i sina roller och gjorde pjäsen till en intressant och tankeväckande upplevelse.

Carola Åkerlund, Kia Lundberg och Stephan Grimm gjorde fina prestationer i den intressanta pjäsen "Eftermiddag".

Båtutfärd till Stora Ådholmen

PUF:s sommarutfärd med egna båtar är en viktig tradition, det märktes på alla de glada medlemmar som trotsade de hotfullt svarta molnen på utfärdsdagen.

Vi besökte den här gången **Johan** och **Agneta Brenner** på **Stora Ådholmen** utanför Vitsand. Johan förevisade både de gamla och de nya byggnaderna och visade oss runt på den natursköna holmen. Och just som vi var ute på rundvandring, då bröt regnet lös! Men värdparet visade sin gästfrihet och bjöd in oss alla i sommarvillan. Det blev picknick på bord, stolar och golv, en riktigt trevlig stund!

Mitt under rundvandringen bröt regnet lös och picknicken fortsatte i den trivsamma sommarvillan.

Kärt återseende: Skärgårdsteatern i Porkala!

Skärgårdsteatern gästade oss igen tisdagen den 30 juli och nu fick en fullsatt festsal på Rigårdsnäs uppleva **Christina Anderssons** skojiga familjepjäsa **Jakob Dunderskägga** i dramatisering av **Annina Enckell** och regi av **Ville Sandqvist**.

Jakob Dunderskägga spelades livfullt av **Robert Kock** och med **Lidia Bäck**, **Emil Grudemo** el **Hayek** och **Meri Anna Hulkkonen** i rollerna omväxlande som barn och vuxna. Det blev en fin föreställning, som särskilt i första akten var fartfylld och humoristisk, för att sedan i andra akten bli litet allvarsammare och mera "vuxen". Med en barnvakt som också hade varit sjörövare blev det en upplevelse för barnen i publiken.

Jubileum blev det också, eftersom både Skärgårdsteatern och boken om Jakob Dunderskägga firade 50 år.

Det var nu andra gången som Skärgårdsteatern gästade oss här i Porkala som avslutning på teaterns sommarturné. Vi hoppas det blir tradition!

Det var friskt humör och glada färger på scenen när Skärgårdsteatern igen gästade Rigårdsnäs. På bilden Lidia Bäck, Robert Kock, Emil Grudemo el Hayek och Meri Anna Hulkkonen.

Konsthappening med konst och musik

Under veckoslutet 23 - 25 augusti var det än en gång dags för **Erik Uddströms** och **Pentti Aaltonens** traditionella och fina **Konsthappening** på Rigårdsnäs. Det känns alltid som en liten säsong-avslutning att komma till Rigårdsnäs och beundra de fina fotografierna och konstverken. Och prata med vänner och bekanta. Den här gången fick publiken igen lyssna till våra lokala trubadurer; på lördagen tog **Patrick Eriksson** publiken på en tripp till 1950- och 60-talen och på söndag underhöll **Pentti Hildén** med visor från Bellman till modern tid.

Det blir alltid lika trevligt när konstverken ställs ut på Rigårdsnäs!

Hösttalko i sommarsol

Talko är inte bara jobb, det är också trevligt nöje i sällskap med glada lika-sinnade människor. Den 28 september och den 19 oktober 2019 täcktes dans-laven in, trån fälldes och städades bort, flaggstången reparerades, infarten röjdes upp och gårdsområdet städades. Allt i skön höstsol och glad talkoanda.

Trädfällning i grevens tid

Den stora alen vid vägen bredvid porten till Rigårdsnäs hade redan länge sett krasslig ut. För säkerhets skull fälldes trädet i höstas. Det visade sig vara klokt; stammen var genomrutten och hade kunnat brytas i en starkare höststorm. Dessutom lutade den hotfullt mot huset, så vi vidtalade proffs; skogshuggarna Micke Enoksson och Simon Winqvist sågade elegant ner det gamla trädet.

Inva-rampen påbörjades

De medlemmar som nyligen har åkt förbi Rigårdsnäs och undrat vad som har hänt med porten får här svar. Vi har inlett byggandet av den nya inva-rampen till föreningshuset som kommer att gå längs med södra gaveln, ungefär från den plats där porten tidigare fanns.

Området mot vägen har fyllts ut så att det blir tryggare att komma från gården upp på vägen. Den nya platån fungerar också som parkeringsplats för en invald taxi.

Överst till höger: kaffepaus på hösttalko.

Snett upp till höger: Micke Enoksson och Simon Winqvist fällde den gamla alen.

Bilden till höger: "Tack och adjö!" Den gamla gistna porten får ge vika för en ny port nästa vår.'

Till höger: Det var bara det yttersta skiktet av alens stam som ännu var friskt. När hela trädet dessutom lutade farligt mot föreningshuset var det allt skäl att fälla de.

Längre till höger: Den nya öppningen fick genast nyfikna besökare så Jyrki Tolvanen och Hasse Weckman spärrade av ingången.

Talkoarbetet fortsätter på våren!

"Utedassen i skick – huussit kuntoon!"

Då jag valdes till PUF:s ordförande sade jag, halvt på skämt att min slogan är "Utedassen i skick - Huussit kuntoon!" Men så blev ju på allvar och på "riktigt"...

Delar av det arbetet skedde redan 2018 då själva dasshuset höjdes upp och en avloppstank installerades bakom huset. I maj i fjol tog vi sedan itu med själva uppfräschningen av innanmätet, med installation av de nya Biolan-byttorna, en modern pissoar, nya innertak och vitmålning av väggar och tak. Ny golvbeläggning lades också in. Vi tog också mittutrymmet i bruk och byggde en tillgänglig "inva-tupp" med ett litet förvaringsutrymme på sidan. Nästa sommar planerar vi ännu att installera två handfat med rinnande kallt vatten för handtvätt.

Köksavloppet förnyades av bara farten

Ett nytt köksavloppssystem har också installerats på Rigårdsnäs eftersom det gamla inte mera uppfyllde de nya kraven som numera ställs på avloppsanläggningar. Samtidigt drogs ett vattenrör ner till utedasset som möjliggör att vi kan installera lavoarer med rinnande vatten för handtvätt vid utedasset och dessutom installera en kran som vi kan koppla slang till.

Gun Weckman

Fotnot:

Bestämmelserna för avloppsvattnets rening på strandområden har förnyats genom en lag som trädde i kraft i oktober 2019. Detta gäller allmänt alla strandfastigheter. Vi får nog vara mycket glada över att Gun tog i det här jobbet med både styrka och handlingskraft.

Dessutom skall vi tacka Guns make och "hantverkare" i det här jobbet; Hasse Weckman har gjort lejonparten av allt osynligt och synligt arbete!

Överst till vänster: De nya avloppsanläggningarna från köket uppfyller nu alla nya krav.

Överst i mitten och till höger: Hasse Weckman - stilstudier 1 & 2

Ovan: Endast en riktig diplomingenjör kan väl se så här glad ut över tre komposterande byttor?

Ovan till höger: Visst är det vår gamla vän Heikki Lauronen som syns i diket från föreningshusets kök till dasset? Heikki gjorde alla grävnings- och installationsarbeten och "glömde" t.o.m. ibland att ta betalt... Tack Heikki!

Till höger: Agneta och Johan Brenner installerar värmeisolering på köksrören.

Nina "Ninni" Lönnqvist med sonen Roy.

Fastän jag nu bor i Sibbo så kommer Porkala att vara stället jag vill till på sommaren. Där har jag tillbringat en stor del av min tid ända sedan jag föddes, och det är något jag verkligen vill ge vidare till mina barn.

I Porkala har vi med kusinerna sprungit från morgon till kväll om somrarna. Ännu i denna dag hör det till att öppna bilfönstret då vi svänger av Porkalavägen in på sandvägen för att andas in den friska havsluften.

Redan doften i Porkala väcker minnen. Ända sedan mina unga dagar kommer jag ihåg hur vi hittade äventyr och njöt av utelivet för fullt runt sommarstugan. Vid stranden spenderade vi otaliga timmar i vattnet som ju sist och slutligen inte var så jättevarmt, men det brydde vi oss inte om då vi hade så roligt. Volter hoppade vi i vattnet, och meta fisk kunde vi göra i timtal. Vi kunde ro ut med min momi eller mamma och sitta i roddbåten hur länge som helst och titta på de guppande flötena utan någon brådska nånstans.

Vi spenderade ju största delen just runt stugan, men visst har vi härliga minnen av andra delar av Porkala och närorterna. Legendariskt är t.ex. då vi alla kusiner tränger in oss i min mofas gamla Mercedes som vi sedan åker med till udden för en glass från butiken. På den tiden tycktes bränslet vara om möjligt ännu dyrare än idag eftersom min käre mofa stängde av bilen i alla nedförsbackar och lät den rulla på fritt för att spara några mark. Andra småroliga minnen av mofa i Porkala är hans motorbåt som var den finaste i vår vik. Den fick man absolut inte stiga ombord på utan lov, men visst var det ju spännande att göra det varje gång han inte var i närheten, bara för att ändå bli fast för det då man av misstag lämnat ett lerigt fotavtryck på däck.

Ut till havs åkte mina morföräldrar några gånger per år, och vi unga individer fick alltid intrycket att de trotsade 5 meters vågor och åkte till andra sidan jordklotet, fastän sanningen var mera lngå eller dylikt. Båt-äventyr fick vi ändå vara med om då mofa tog med oss till Obbnäs. Där

måste vi alla ha ett landstigningspass för att få stiga iland och det var alltid lika spännande att gå omkring där och sen såklart smaska i sig en god munk på Soldathemmet. Obbnäs kanoner är nånting vi alltid hört och det är ganska roligt att kunna berätta vidare åt våra barn att det är kanoner och inte åska. Fast åskan är nog något av det tuffaste att uppleva just i Porkala, och åskväder hör definitivt till åtminstone min sommar.

Då vi blev lite äldre så har vi ju haft något av legendariska midsommarfester i Porkala, fast ljudnivån efter första året betydde att vi inte fick spela högljudd musik utomhus de övriga gångerna. Kanske surfbrädor nedför trappor eller cykel ner för berget inte var det fiffigaste, men jestas så goda minnen vi fick. Så jag ber om ursäkt om någons midsommar för 20 år sedan blev överröstad av ett gäng tonåringar som hade så otroligt roligt i perfekt sommarvärme.

Min sommar när jag var liten betydde att på sommarlov åka ut till lande i Porkala, och det håller jag ännu fast vid fastän jag ju spenderar vardagen "på lande" österut. Nu när de egna barnen är 2 och 5 år så ser vi på dem att de får uppleva exakt samma glädje vid stugan. Springa omkring med syskon, kusiner och småkusiner och bara få njuta av naturen och av att få ta det lugnt. Förra året drog min dotter upp en braxen och detta år fick den här mamman upp en gädda med metspöet, så det blir intressant att se vadför haj eller dylikt barnen förväntar sig att fånga nästa år i det grunda strandvattnet.

Det är också härligt att PUF finns och hittar på en massa roliga evenemang som skapar goda minnen och gemenskap i Porkala även för oss som hänger i knutarna bara några månader per år. Sommarfesten med svängiga uppträdanden och stövelkastning med fri stil är något som barnen ofta nämner, och såklart varma minnen från stugan.

I väntan på mera goda minnen, tack Porkala för att du finns!

Ninni Lönnqvist (f. Weckman)

Redan i min tidiga barndom var Porkala ett gåtfullt tema som de vuxna talade om med dämpad röst, andakt och allvarlig uppsyn. Oftast uttryckte man stor saknad av det förlorade området och oro över vad vår nyckfulla östra granne skulle hitta på härnäst, men som vi fick se slutade hela äventyret relativt lyckligt i alla fall och Porkala återbörjades så småningom 1956.

Min barndomsfamilj hade inga som helst försänkningar åt Porkalahället. Vi kände inte ens till någon som vistades där. Farmors sommarställe Tomtebo, som vi ofta besökte och bebodde låg invid Degerö kanal, dit man kunde ta sig behändigt med stadens blå bussar eller skärgårdsbåtarna österut från ändan av Sjötullsgatan, bredvid Högholmsfärjan. Dom gjorde flera turer per dag till ångbåtsbryggan vid Degerö kanal och hette Senta, Svea, Ritva eller Duck. Finast var Senta, men den båten var inte alltid disponibel. Oftast fick vi nöja oss att åka med Ritva, som var minst och långsammast, men i gengäld kravellbyggd, vackert betslackerad och småmysig.

Någon motsvarande förbindelsebåts trafik från huvudstadsregionen västerut fanns inte under efterkrigstiden, antagligen som en direkt följd av Porkalarentesens begränsningar.

I skolan kunde vi läsa om Gustav den III:s krig mot Peter den Store och rysarna, där flera krigshändelser och drabbningar ägde rum nära Porkaludden eller på den angränsande Barösundsfjärden under 1790-talet och en botaniklärare, bitr. prof. Pekka Grenqvist visade sina egenhändigt tagna smalfilmer från olika fågelskär i Porkala för eleverna under lektionerna. Fastän jag på den tiden var tämligen ointresserad av både historia och fåglar spädde detta ytterligare på mitt intresse för Porkala skärgård, som också enligt sjökorten dessutom verkade vara attraktivare än huvudstadsområdets tunna arkipelag, där mellanskärgården saknas nästan helt.

I medlet av 50-talet flyttade vår familj till Esbo och efter parentesens slut började vi regelbundet besöka Porkala, först till lands men senare också till sjöss.

Varje sommar under den första halvan av 60-talet gjorde jag, min pappa och en grannfarbror tillsammans minst en cykelresa tur och retur till Vårnäs bro för att fiska, under de år vi saknade tillgång till egen båt. Cykelfärderna var egentligen det intressantaste under dom turerna.

Efter Stensviksbron avvek vi från Jorvasvägen till idylliska småvägar genom Danskarby. Följde små sandvägar, Honskbyvägen och Bondarbyvägen ut till Porkalavägen. Starten hemifrån Bolarskog skedde på småtimmarna, strax efter midnatt eftersom vi skulle hinna sätta ut löjnetet i Vårnäs förrän vi kunde agna metspönas knäkrokar med fiskbete, i god tid före soluppgången, som så ofta var startskottet för fiskens första nappusch. Maskmetarna fick ju mest bara mört och annan småfisk, men med löja som bete var det bäddat för rejäla stekaborrar, gös och t.o.m. en och annan gädda.

Ett Petri fiskafänge

Att det fanns gott om fisk i Porkalavattnen åren efter ryssarnas reträtt, och flera år senare står utom all tvivel. Sommaren 1963 veckoslutstältade jag tillsammans med en kumpan på den då ännu obebyggda Ändholmsören. Vi fiskade med kastspö från Järsölandets branta berg och råkade komma på ett stort stim direkt. Abborrarna högg ögonblickligen så snart dragen nådde vattnet. För att inte helt drunkna i fångsten fick vi snart begränsa oss till att ta enbart minst en fot långa fiskar, såvida de inte råkade vara allvarligt krokskadade förstas.

Skådespelet fortgick med oförminskad intensitet under ett par timmar medan vi följde fisken, som långsamt förflyttade sej söderut längs stranden, bortåt en kilometer från den plats där vi inlett vårt fiskande. Stimmet högg fortfarande som besatt. Då och då försökte någon abborre komma åt dragen strax ovan vattenytan, framför näsan på konkurrenterna, men inom kort var vi tvungna att lämna det galna stimmet åt sitt öde eftersom vi redan fått så många abborrar som vi rimligtvis kunde ta hand om.

Sommaren 1973 kom jag att bli ägare till min första riktiga kölbåt, Vingbåten Phyxis, L 26 som var byggd i slutet av 40-talet och hade tjänat som kollektiv juniorbåt i Helsingfors Segelsällskap under många år. Båten var ganska nedsliten och lös i skrovet eftersom de flesta spanterna var knäckta. Också på lätt kryss tog båten in vatten, men den hade fina flyttankar i metall och ganska nylagt fanérdäck. Obelastat och för öppen vind var skrovet nästan tätt. Båten var m.a.o. helt användbar även om den saknade aktersnurra, men hade i gengäld två uppsättningar bomullssegel från medlet av 50-talet. Med Phyxis seglade vi ofta till friluftsholmar i Porkala. För det mesta blev det Källviken, Stora Svartö eller Södergrund.

Strandsatta på Grällsgrund

En gång i augusti samma år var jag och min standardgäst på den tiden, min yngre syster, på väg längre bort västerut över Porkala fjärden då vi överraskades av en lågtrycksfront med frisk vind från sydväst. Snabbt ändrade vi våra planer och sökte oss tillbaka mot första bästa naturhamn. Det blev Grällsgrundet, 200 m utanför Pampskatan. Ingen optimal lösning, men den fick duga. Läsidan av holmen var redan upptagen av en röd Rock 24 segelbåt så vi fick nöja oss med norrsidans vågplask. Småsaker tyckte vi som ändå skulle sova i tält på landbacken och lågtryck som småningom utfylls brukar ju i regel vrida vinden motsols, men så icke nu.

På natten vaknade jag av ett oroväckande dovt dunkande i berget, medan min syster gaste, som inte lät sig störas av petitesser, sov lungt vidare i tältet. Vinden hade mot alla odds gått över till nordväst och de 2-3 meter höga akterliga vågorna hade sköljt den 600 kg tunga båten omkring 10 meter upp på en klippstrand där den stod och vippade. De sena väderrapporterna i radion noterade att det blåste 7 Beaufort på västra Finska viken, d.v.s. på nysvenska 14-17 m/s styv kuling eller på engelska mer imponerande, moderate gale. Hård vind men ändå ingen storm.

Att blanda in sjöbevakningen var inget alternativ - eller på sin höjd ett besvärligt och pinsamt sådant. Bärbara telefoner fanns inte på 70-talet och någon jolle hade vi inte heller så det skulle i så fall ha gällt att simma över till fastlandet, ta sej till sjöbevakningsstationen till fots mitt i natten och anmäla muntligen sitt problem, ifall man till äventyrs skulle råka påträffa någon dejourerande person på stationen.

Jag beslöt gå in för det enklaste alternativet, att försöka bända tillbaka båten ner i vattnet igen, samma väg den kommit upp. Med hjälp av baksuget efter varje större våg och genom att vicka skrovet turvis från fören och aktern i takt med vågorna framskred sjösättningen sakta men säkert. De sista metrarna där berget lutade brant ner i havet fick skrovet mera fart och då gällde det att raskt, i rätt ögonblick hoppa ombord och styra kursen snett mot vågorna i en båge runt Grällsgrundet, vilket lyckades över förväntan. Båten gick fri från land och drev iväg med god fart.

Nästa problem var att få ankaret, en 5-kilos hopfällbar dragg, att fästa innan båten skulle kollidera med Pampskatans massiva bergvägg. Lyckligtvis fann ankaret snart dugligt fäste och Phyxis låg fint på svaj med fören i vind hela natten, mindre än 50 meter från fastlandsbergens dånande bränningar. Sen dess har jag aldrig landstigit på Grällsgrundet även om jag ofta paddlat där förbi, men Pampskatans överraskande goda ankarbotten är värd en varm tanke alla gånger även om jag aldrig sett någon annan ligga där på svaj, varken förr eller senare.

En annan gång många år efteråt kom vi, jag och min fru, igen att sköljas upp på en klippa med en annan liten kölbåt under en kraftig åskby i Ingå yttre skärgård. Sjösättningen den gången var enkel. Vi tillämpade bara de tidigare lärdomarna från tidigare intermezzot på Grällsgrundet.

- - - -

Grällsgrundet, sett från Pampskatan mot väster.

Blåstången är försvunnen

På tal om havsbotten kan man med oro konstatera att stora förändringar därvidlag är på gång också i Porkalavattnen. Förändringarna är mycket tydliga så man behöver alls inte vara någon marinbiolog för att märka dem. Vi har kunnat följa läget från Västeruddens stränder sedan 2005 då vi kom till området. Då fanns det ännu rikligt med frodig blåstång i hela Blåmansholms sundet.

Sommaren 2018 fanns uppskattningsvis 30 % kvar av det beståndet men senaste sommar var all blåstång borta och ersatt av grönslick (Chladophora glomenta), en bomullsaktig grönalga, som alltsedan 70-talet hållit på att tränga ut blåstången i hela Östersjön.

På Sveriges naturhistoriska museums hemsida skriver Karin Larsdotter att grönslicken gynnas av minskad salt halt och näringsrikt vatten, ofta till följd av ökade kväve- och fosforutsläpp. De fintrådiga algerna kan p.g.a. sin stora yta mot vattnet ta upp näring och solljus mer effektivt än andra alger och tränger särskilt ut blåstången som växer mycket långsammare. Östersjöns största enskilda problem är Östersjöns eutrofiering/ övergödning anser Larsdotter.

Blåstången anses vara en nyckelart som många andra arter är beroende av och en indikator på hur havsvattnet mår. Utan blåstång kan man räkna med allmänt minskad biodiversitet, kanske sämre fiske och risk för att t.ex. ejdern inte längre kan häcka i vår skärgård.

Kaj Landell

Vårens talkon:

Kom med och hjälp till med byggandet av inva-rampen, porten och staketet! Vårens talkotillfällen är:

- fredag och lördag **17 och 18 april**,
- fredag och lördag **24 och 25 april** samt
- Fredag och lördag **15 och 16 maj**

Vi börjar alla dagar kl. 12.00.

ANTECKNA
REDAN NU I DIN
SOMMARKALENDER!
MERA INFO KOMMER
I NÄSTA NUMMER AV
VASSBUKEN
SOM UTKOMMER
I MAJ

Bellman föreställning med Matteus Blad lördagen den 13 juni

Möt den unga och engagerande trubaduren **Matteus Blad** som gästar Rigårdsnäs med sin kritikerrosade föreställning om Bellman. Reservera datumet redan nu!

Sommarfest lördagen den 27 juni

Sommarfesten hålls som vanligt lördagen efter midsommar. Program för barnen, gott att äta och mycket annat trevligt!

Teater Rampfeber lördagen den 11 juli

Teatergästspelet på Rigårdsnäs är redan sommartradition. Året pjäs heter "**Olga, Irina och jag**" och är skriven av **Ralf Långbacka**.

Båtutfärd onsdagen den 15 juli

Missa inte tillfället att besöka **Järvö**, dit sommarens båtutfärd kommer att gå. Pertti Nykänen har ordnat så att officersgillet på Järvö tar emot oss.

Porkala-Visan med bl.a. Frida Andersson och medlemsfest lördagen den 1 augusti

75-årsjubilerande **Visans Vänner** gästar Rigårdsnäs med konsertturnén "**Visbuss75**". I samband med konserten det ordnar vi också temadagen "**Visan i Porkala**" och senare på kvällen en **medlemsfest** tillsammans med artisterna.

Konsthappening fredag till söndag 21-23.8

Erik Uddström och **Pertti Aaltonen** ordnar sin traditionella **Konsthappening** på Rigårdsnäs.